

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP

MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFŐN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 3. sz.

Mi a bajunk?

Van-e bajunk? Dehogyan is van. Sohase volt jobb dolgunk, mint most.

Borunk, buzánk, békességünk van bőviben. Már akinek van. De hiszen az a legboldogabb időben sem volt úgy Magyarországon, de meg másutt sem, hogy olyan ember ne lett volna, akinek nem volt se bora, se buzája, se békessége.

Az állam se igen sinli az ex-lexet. Fizeti a hivatalnokait, az adósságát, a külföld nem haragszik rá.

A hivatalnokok sem panaszkodhatnak, sem az államiak, sem a közigazgatásiak. A fizetésük csak úgy meg van, mint azelőtt, dolguk meg az ex-lex miatt kevesebb van. Itt ott szaporodnak ugyan a bicskázások, a lopások, a betörések is mintha nagyobb számban fordulnának elő, de hát Spárta legfényesebb korszakában sem volt bűn a lopás, csak az volt a tolvaj szégyene, ha tetten érték.

Terhünk meg ezzel a boldogsággal szemben éppen semmi sincs. Katonát nem kell adnunk, adót fizetnünk nem kell és bizony még sem fordul föl a világ. Egy kis községi pótdadót, no ezt kell ugyan fizetnünk, de hát ez csak annyi, mint a nagyon jó módu családban a koszt pénz az asszonynak. Nem csak megadjuk, hanem örömmel is adjuk.

Ezzel az átkos imparlamentaris kormányval sem igen kell vesződnünk. Megsemmisíti a törvényhatóságok közgyűléseinek a határozatait, de hát baj is ez. Még a legjobb háztartásban is előfordulnak ilyen esetek, hiszen enélkül még csak azt sem mondhatnánk egymásnak, hogy piszt, pedig ez a piszt sem életszükséglete a magyarnak.

Szidjuk a kormányt, a kormány visszatromfol, de azért a kormánytól elfogadjuk mindent,

amit ad; végrehajtjuk minden rendeletét, kivéve katonákra, meg a pénzügyekre vonatkozókat, örömmel fogadjuk egyes intézkedéseit, és dicséretünkre legyen mondva egyhangú örömmel. Ugy élünk egymással, akár csak a báránykák. Hogy néha öklelődzünk, hát bizony ez az eldorádói állapot nem változtat. Egy kis testedzés, egy kis szellemi torna életszükséglet.

Van is nekünk bajunk! Ugyan ki ne szokná meg ezt az áldott állapotot! Bár csak örökre így tartana. Fogadni merek, hogy senkinek eszébe se jutna a német kommandó, meg az önálló vámterület. Éljük a világonkat zavartalanul.

Hanem azért mégis szivből kell óhajtania minden magyar embernek, hogy ez az állapot ne tartson sokáig. Egyes kiváltságos embereket nem ront meg ez az állapot, de a nemzeteket kivétel nélkül megrontja, elsenyveszti, közömbössé teszi lassankint még aziránt is, amiért lelkesedéssel küzdött. Ezt természetes, ez a népek életének törvénye, melyet a történelem már ezerszer szentesített.

És éppen azért kell óhajtanunk, hogy minél előbb változzék meg ez a boldog állapot. Természetesen ne úgy, hogy a nemzet veszi, hanem úgy, hogy a koalíció megtalálva a mai állapotból kivezető helyes utat, visszaállítsa a törvényes állapotokat, melyek egyedül biztosítékai a nemzetek és az államok életének.

Bizunk mi a magyar nemzet erkölcsi és anyagi erejében egyaránt. Sok vihar edzette ezeket az erőket, bizunk abban, hogy a most folyó küzdelmek sem meritik ki egyhamar, de ez még nem ok arra, hogy ne óhajtsuk a küzdelmek békés megoldását. Hogy be fog-e következni ez a kérdés. Keressük rá a feleletet és sehonnan se kapjuk. Ez a nagy bajunk.

A helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, 1905. aug. 29.

A Lukács féle kombináció szerte-foszlott. A volt pénzügyminiszter maga jelentette ki, hogy a válság megoldásának irányában a felségtől semmiféle szerepet nem vállalt. Lukács László ma visszautazott Ischlbe s onnan csak a jövő hónap derekán érkezik majd vissza. A kormány tehát halad a maga útján tovább tekintet nélkül a koalíció magatartására.

Kossuth Ferenc tegnap Bécsből Bagotára, Komárom megyébe utazott, a hol az Ordódy család vendége. Kossuth csütörtökre érkezik vissza Budapestre és itt nyomban érintkezésbe lép a fővárosban tartózkodó vezérekkel.

Általánosan feltűnik politikai körökben, hogy amíg a románok és tótok az általános választójog mellett nyilatkoznak, addig a szerbek ehhez az akcióhoz való hozzájárulásukat eddig nem jelentették be. A szerb radikálisok újvidéki központja azt hirdeti, hogy ez az akció a nemzeti-ségekre veszedelmes, mindazáltal Tomics Jása úgy nyilatkozott a tót nemzetiségű képviselők egyik tagja előtt, hogy legközelebb a szerbek is népgyűléseket rendeznek az általános választójog érdekében.

A társadalomtudományi társaság akciója az általános választójog érdekében hatalmas hullámokat vert az egész országban. Ezrével jönnek vissza az aláírt blanketták és úgy tetszik máris, hogy a mozgalomhoz az ország legfelső értelmisége is pártkülömbőség nélkül csatlakozik.

Politikai körökben beszélnek azt is, hogy a szabadelpvűpárt legközelebbi értekezletén foglalkozni fog az általános választói jog kérdésével, oly módon pedig, hogy azt mindenkire nézve szabad kérdésnek tartja fenn.

Mozgalom a városi törvényért.

Már két esztendővel ezelőtt széleskörű mozgalom indult meg a vidéki

törvényhatóságok, illetve városok kebelében aziránt, hogy a kormány a városok közigazgatási reformját sürgősen rendezendő belügyi kérdésnek tekintve, a külön városi törvény megalkotása iránt javaslatot terjeszzen a parlament elé. Ez a kérdés azonban éppen az utóbbi esztendőknél ugyancsak zavaros politikai viszonyai miatt szinte feledésbe merült.

Most, hogy a polgármesterek a főbb városi kérdések megvitatása céljából újlag kongresszusra gyűlnek össze, Kolozsvár városa ismét fölvetette az eszmét, hogy amit a városok eléggé föl nem karoltak, azt csinálják meg a törvényhatóságok fejei. Kolozsvár város épen ezért átiratot küldött Szabadka városához is, hogy karelja föl a mozgalmat s küldöttei által támogassa azt a javaslatot, amit a külön városi törvény létesítése érdekében a kongresszus elé terjesztenek.

A hatalmas memorandum mellé csatolva megküldték határozati javaslatukat is, amely szóról-szóra így hangzik:

Mondja ki a törvényhatósági joggal bíró városok polgármestereinek értekezlete, hogy a parlamentaris kormány kinevezése után azonnal föliratot intéz a magyar országgyűlés tisztelt képviselőházához és a magas kormányhoz aziránt, hogy a városok közigazgatásainak reformját az első között rendezendő belügyi kérdésnek deklarálva, mielőbb külön városi törvény alkottassék s egyidejűleg a városok az állami közigazgatási föladatak végzésével járó terhektől fölmentessenek, illetve azokért oly módon kárpótoltassanak, hogy akár a megtakarítás, akár az államsegély elsősorban a városi alkalmazottak megfelelő javadalmazására és esetleg más közszükségletek fődözésére legyen fordítható.

A nagyfontosságú javaslatot a szeptember 11-iki kongresszuson veszik tárgyalás alá Pancsován.

Az új városi törvény alkotásával együtt mozgalmat indítanak a vidéki rendőrségek egységes és egyöntetű alapon való újjászervezése iránt. Ez szintén halaszthatatlanul fontos érdeke a városoknak s éppen ezért az idevonatkozó tanácskozások is nagyjelentőségűeknek ígérkeznek.

Öt éves találkozó.

A szabadkai tanítónőképző intézet növendékei, akik az idén tettek képesítőt, öt év múlva találkozóra jönnek össze.

A t. szülők és tanuló-ifjúság szives figyelmébe!

Szép ajándékban részesül mindazon tanuló, aki

KRÉCSI A. NÁNDOR vásárolja be tankönyv- és rajzszerzőségeit, hol is az össze- tanintézetekben, az igazgatóságok által előírt tankönyvek, füzetek és rajzeszközök nagy választékban jutányos áron szerezhetők be, nemkülönben iskola-táskák, könyvhordószíjak, tolltartók, vonalzó, rajztáblák, zsebtintatartók, fekete és színes tinták, tusok, festékek nagy raktára.

Tankönyvek kötése csinos angol vászonkötésben olcsón eszközölletik. **Krécsi A. Nándor** könyvkereskedése Deák-utca, Kunetz Testvérek mellett.

Minden üzlet

a mely szép csinos és hatásos

reklámokat

akár az forduljon teljes bizalommal

Kladek és Hamburger

villamerőre berendezett könyvnyomdájához.

13852/1905. tan. szám.

Hirdetmény.

A város tanácsának 13,852/1905. sz. határozata folytán a „Klotild“ műtrágyagyárhoz vezető és a halasi trh. műútból kiágazó 250 ftr. hosszú, 4 mtr. széles 1000 m²-t kitevő hozzájáró utnak kongó téglával való kiburkolására zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek.

Az ajánlatok négyszög méterenkint adandók 10 cm. homok aláágyazás és 3 cm. homokrászórással együtt. — Az ajánlathoz 2 drb. lepecsételt mintatégla csatolandó. Elkészítési határidő a felszólítástól számított 30 nap alatt. Bántpénz 500 kor.

Megjegyeztetik, hogy a földmunka készen van vállalkozónak csak egyengetni kell. A kereseti összeg 1906. évi febr. hó 17-én egy összegben fizetetik ki.

Az ajánlatok felbontása 1905. évi szeptember 10-én d. e. 10 órakor lesz a gazdasági ügyosztályban, — ameddig az összes ajánlatok beadandók; elkésett és távirati ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

Szabadkán, 1905 aug. 28.

Dr. Biró Károly,
polgármester.

Első szabadkai

Bernstein-féle

kitűnő vizesugorka- és savanyupaprika-konzerv készítése

(I. kör, Kölcsei-utca, a volt régi Schönstein-féle ecet-gyár. Saját ház).

ECET-eszenc

eladás,

amelyért kezeskedem, hogy benne az ugorka és paprika állandó és kiváló kellemes ízű. — Egyttal értesitem a n. é. közönséget, hogy nálam naponta friss vizesugorkát, paprikát és savanyu árakat lehet kapni.

Szives pártfogást kér

Bernstein Emil.

A megrendelések 50 darabtól kezdve házhoz szállítanak.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastag betűkből 6 fillér Leckisebb hirdetés 30 fillér

Bicikli. Egy jó karban levő bicikli eladó. I. Wesselényi-utca 218.

Eladó. Egy jó forgalmu női kézimunka kereskedés gouveirozással, elutazás végett, minden elfogadható áron eladó. Bővebbet a kiadóan.

Vesz használt tankönyveket

regényeket és zeneműveket az Antikvárium könyvkereskedés Szabadkán szemben a gymnasiummal. A világhírű „Progress“ cigaretta hüvely főraktár. Nikotin men es egyiptomi papír 100 hüvely egy doboz csak 9 kr, a legfinomabb egy doboz csak 11 kr. Levélpapír, írószersz. Irodai felszerelések bámulatos oltók. Kölesön könyvtár havi díja 30 kr egyedül az Antikvárium könyvkereskedésében. Képes levelező lapok nagy választékban csak 1 kr drbja az Antikvariumban.

Intelligens uri házbán 2 tanuló látásra felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

o o o o o A o o o o o

„Bácsmegyei Napló“-ra mindennap lehet előfizetni

Nyilttér.)*

Szülők figyelmébe!

A közlegő iskolai beiratás alkalmával a tolongás elkerülése miatt azzal a kérelemmel fordulok a t. szülőkhöz, hogy a vezetésem alatt álló Antikvárium-könyvkereskedésben a jövő tanévre szükséges tankönyveket az összes szabadkai közép- és népiskolákra féláron már most szerezzék be. A mult évben használtak becseréltetnek. Hogy a n. é. közönség igényeinek eleget tehessek kérem mielőbbi szives bevásárlását.

Tisztelettel

Lipsitz Sándor

Surány-féle Antikvárium, szemben a gimnáziummal.

*) E rovat alattiakért nem felelős a Szerk.

Jó házból való fiu

tiz korona

havi fizetéssel

t a n o n c u l felvétetik

Klein Géza fűszer- és rövidáru nagykereskedésében Szabadkán.

Angol nyelv-mester

kerestetik. Cime lapunk kiadóhivatalában.

A régi templom-udvarban

levő lakásomon mindennemű

házi felszerelés jutányosan eladó.

Weisz Mór.

Nagy

bolthelyiség,

mely esetleg két üzlethelyiségnek is alkalmas,

I. kör, Eötvös-u., a jelenlegi ügyvédi kamara épületében, november 1-től kiadó.

Bővebbet

dr. Szudárevich Benedek ügyvédnél.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönségnek szives tudomására adni, hogy helyben, Deák-utca, dr. Szilasi-féle házbán, Havas Ferenc mellett — szeptember 1-én egy, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő, egészen ujjonnan berendezett

női kalap- és kész

konfekció-üzletet

nyitok, ahol minden e szakmába vágó cikkek a legujabb divat szerint és a legolcsóbb árban lesznek kaphatók.

Átalakításokat jutányos árban számítok.

Dús választék gyermek-rnhácskákban és gyermek-kalapokban.

Több éven át Bécsben szerzett tapasztalataim biztosítják a n. é. közönséget, hogy a legfokozottabb igényeknek is képes leszek megfelelni. Becses pártfogásukat kérve

maradtam kitűnő tisztelettel

Stein Mariska.

Ugyanott tanuló-leányok felvétetnek.

Nov. 1-jére

öt szobás modern

úri lakás

kerestetik. — lehetőleg földszintes ház legyen

kerttel.

Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek.

VI. kör, Harmath-utca

egy nagykiterjedésű utcára néző

ház

szabadkézből eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

Két deák

egy szerb uri családnál teljes ellátásra

felvétetik. — Czime lapunk kiadóhivatalában.

Kosár- és zsák-

jegyeket

elszakíthatlan cartonból

bármily színben és alakban készít

Kladek és Hamburger

könyvnyomdája.

A főtérhez közel

2-3 szobás lakást

keresek november 1-ére.

Cim a kiadóhivatalban.

Házi koszt

magányos hivatalnokok számára kapható

Szalai László-u. 24

utcai lakásban, első ajtó, beművelt jobbra.

Wagner M. féle

nevelő- és tanintézet

nyilvánossági joggal, Rákospalotán,

(Budapest mellett, vasúti, posta-, távirtda- és telefon-állomás).

Az intézet nyilvános nyolc osztályú főgymnasiumában, polgári és elemi iskolájában a tanév szeptember hó 1-én kezdődik.

A kiállított bizonyítványok államérvényesek.

Az intézet öt holdnyi parkban, egészséges helyen fekszik. Az ellátás mintaszerű.

A növendékek lehetnek bennlakók és bejárók.

Értesítővel szolgál

az igazgatóság.